

une bonne hygiène de vie, améliorent chaque jour la qualité de vie de 3 millions de Français diabétiques. Кожен структурний елемент виконує свою функцію та зумовлює використання лексико-граматичних засобів як носіїв прагматичного потенціалу рекламного повідомлення. Серед найголовніших функцій можна зазначити інформаційно-рекламну та апелятивно-комунікативну. Для реалізації зазначених функцій у межах франкомовного фармацевтичного дискурсу використовуються власні назви, зокрема теоніми, ергоніми, топоніми, що викликають образ країни-виробника, антропоніми для створення асоціативного зв'язку у потенційного споживача, та, як наслідок, довіри до певного засобу [2, с. 216].

Аналіз мовних особливостей франкомовного фармацевтичного дискурсу дозволив дійти висновку щодо важливості ефективного функціонування лексико-граматичних засобів для реалізації рекламних стратегій та досягнення комунікативно-прагматичної мети рекламного повідомлення.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в аналізі засобів відтворення французьких фармацевтичних текстів в українському перекладі.

Література:

1. Корнева Ю. Б. Комунікативно-прагматичні та структурно-семантичні особливості мови сучасної французької реклами : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.05. Київ, 1998. 16 с.
2. Насакіна С.В. Мова фармацевтичної реклами: Онімний вимір. *Записки з романо-германської філології*. Одеса, 2020. No 1 (44). С. 212–219.
3. Information, communication et publicité en officine. URL : <https://www.ordre.pharmacien.fr/mediatheque/fichiers/les-autres-publications/reprise-ancien-site/etat-des-lieux-au-30-juin-2015-information-communication-et-publicite-en-officine> (дата звернення: 08.03.2024).
4. Recommandations pour la publicité des médicaments auprès du grand public : Axe de communication. URL : <https://ansm.sante.fr/documents/reference/recommandations-pour-la-publicite-des-medicaments-aupres-du-grand-public-axe-de-communication> (дата звернення: 10.03.2024).

Бортун К. О.,

кандидат філологічних наук, доцент,
Національна академія внутрішніх справ, м. Київ

КОМУНІКАЦІЯ: СТАТУС І ФУНКЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ДЕФІНІЦІЇ

На сучасному етапі лінгвістичні студії, присвячені розгляду термінологічного фонду сучасної української мови, розглянуто нові завдання, створено нові студії, розвідки, нові параметри та маркери щодо нових векторів комунікативного аспекту мови. ХХІ ст. є важливим аспектом для вивчення комунікації, зокрема лінгвістичної комунікації (ЛК). Глобалізаційні процеси, інформатизація, обсяг людських знань, що стимулюють та генерують різнопланові та фундаментальні лінгвістичні дослідження цього багатовекторного феномена, яким постає комунікація. Зокрема як процес активного, збільшеного обміну інформацією. Саме комунікація забезпечує наявність соціальної пам'яті, здійснює трансляцію інформації, її генерацію. Аспекти теорії мовної комунікації як науки постають предметом наукових студій в роботах лінгвістів (Бацевич Ф., Вежбицька А., Космеда Т., Онуфрієнко Г., Почепцов Г., Яшенкова О., Ван-Дейк Т. тощо).

Етимологічно дефініція «комунікація» має латинське походження *commūnicatio* («повідомлення, передача»), пов'язаного з дієсловом *commūnicō* («роблю спільним; повідомляю; з'єдную»), що є похідним від *commūnis* («спільний») [9, с. 545]. Варто наголосити, що у 1928 р. бібліотека Конгресу США

на слово «комунікація» містила літературу лише з двох картотек: «Комунікація та транспорт» і «Військова комунікація» [10, с. 5].

З активною розробкою та впровадженням електронних засобів, інтернет-мережі фіксуємо потребу вивчати цю дефініцію як передачу інформації каналами. Наукові студії із багатьох дисциплін уплинули на розширення змістового компонента цього терміна, що спричинило перегляд ідей у вітчизняних і європейських наукових студіях. Бацевич Ф. під комунікацією розуміє «смысловий та ідеально-змістовий аспект соціальної взаємодії; обмін інформацією в різноманітних процесах спілкування» [17, с. 33].

Сучасне мовознавство формує два погляди на суть процесу комунікації: механістичний та діяльнісний. Механістичний підхід передбачає одновекторний процес кодування та трансляцію інформаційних джерел від адресата до адресата. Діяльнісний підхід потрактовують як спільні дії усіх комунікантів, яка створює просторовий (до певного рівня) погляд на учасників і їхні вчинки. Своє бачення у сему комунікації подала західна теорія комунікації, що мала еволюційний розвиток у кількох етапах. Розвиток інформаційної теорії і технологій у межах соціальних наук (див.: [10; 29]). Варто наголосити, що новий погляд на науковий і поняттєвий апарат щодо питань комунікації передбачає вивчення цієї дефініції як трансляції інформаційних блоків, важливими компонентами якої є повідомлення як таке, його джерело, адресат, канал передачі і шум.

Цей етап є генерацією математичної моделі комунікації Шеннона К. і Воррена В., які вбачають її як шлях передачі, сприйняття інформації від різних джерел. Це бачення було модифіковано і згодом отримала поширення як модель інформаційної трансмісії. Відтоді, на думку, Роберта Т. Крейга [10] ця модель попри лінійний, односпрямований характер комунікації, є активно вживаною в комунікативній теорії і практиці, зокрема в масовій комунікації.

Варто наголосити, що 50-60-ті роки ХХ ст. формують психологічний вектор комунікації, зокрема як комунікація особистості. У цей період була створена та отримала поняттєвий апарат міжособистісна комунікація. Вона постає вже не як звичайна трансляція інформації (передавання-отримання), а як генерування спільності, взаємозв'язків між мовцями. Важливого значення для цієї лінгвістичної парадигми набуває зворотній зв'язок із урахуванням сфер особистого мовного досвіду.

Під час третього етапу теорії комунікації, вектори якої зазнають вивчення й сьогодні, було описано збільшення системного погляду на аналіз комунікаційної ситуації та її учасників як соціальний процес. Наукові студії вивчали інтерактивні та трансактивні пласти комунікації. Відправник постає суб'єктом комунікації, її відправником, отримує інформації не послідовно, а одночасно. До того ж комунікативний процес містить реальну ситуацію спілкування, пережитий досвід (минуле), проєкцію в майбутнє.

Отже, наведений вище розгляд структури поняттєвого змісту дефініції «комунікація» репрезентує у різних сферах мовленнєвого вияву своєрідна семантико-граматичні нюанси, формує складну архітектоніку поняттєвої складової цього терміна. Комунікація фіксує різні моделі, що функційно реалізують її існування в граматичному ладі сучасної української мови зокрема. Перспективним питанням вважаємо розгляд дериваційних потужностей термінів комунікація й інформація в зіставному аспекті.

Література:

1. Вінтонів М., Вінтонів Т., Бортун К. Функційно-семантичне поле категорії імператива в публіцистичному дискурсі: проблеми визначення структури та опису. *Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 2020, 65(2), с. 425–437.

2. Вінтонів М., Бортун К. Структурно-семантичні типи та функції імперативних висловлень у публіцистичному й офіційно-діловому стилях. Київ: 2020. 201 с.

3. Бортун К.О. Стилiстичний потенцiал емоцiйно-експресивної лексики у романах Дари Корній. Закарпатські фiлологiчні студiї. Вип. 21. Т. 1 2022. С. 15–19. DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.21.1.2>
4. Бортун К. О. Форми спiльної дiї в українській мовi як виразники iмперативностi. Науковий вiсник Дрогобицького державного педагогiчного унiверситету iменi Iвана Франка. Серiя : Фiлологiчні науки (мовознавство) : зб. наук. праць. 2017. № 7. С. 20–23.
5. Craig R.T. Communication [Електронний ресурс], 2000. Режим доступу: <http://spot.colorado.edu/~craig/Communication.htm>.
6. Словник iншомовних слiв /[уклад.: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута]. Киiв: Наук. думка, 2000. 680 с.
7. Онуфрiєнко Г. Термiн комунiкацiя в поняттєвому вимiрi й лiнгвiстичному контекстi / Галина Онуфрiєнко, Анастасiя Черневич. *Вiсник Нац. ун-ту «Львiвська полiтехнiка»*. Серiя «Проблеми української термiнологiї». 2010. № 675. С. 154–160.
8. Бацевич Ф. С. Основи комунiкативної лiнгвiстики: пiдручник. 2-ге вид., доп. Киiв: ВЦ «Академiя», 2009. 376 с.
9. 27. Словник паронiмiв української мови/[уклад. Д. Г. Гринчишин, О. А. Сербенська]. Киiв: Освiта, 2008. 320 с.
10. Етимологiчний словник української мови: у 7 т. /[гол. ред. О. С. Мельничук]. Киiв: Наук. думка, 1985. Т. 2.
11. Craig R.T. Communication [Електронний ресурс], 2000. Режим доступу: <http://spot.colorado.edu/~craig/Communication.htm>.
12. Kuznetsov Y., Bortun, K., Suran, T., Pilash, M., & Shkurko, H. Comparación de la arquitectura del texto dialectal en ucraniano e inglés. *Apuntes Universitarios*, 13(1). 2023. <https://doi.org/10.17162/au.v13i1.1317>
13. Slipetska, V., Bortun, K., Zhylin, M., Horlachova, V., & Kosharnyi, K. (2023). Structure and semantics of verbal means of expressing states of emotional tension in english publicistic texts. *Amazonia Investiga*, 12(67), 212-222. <https://doi.org/10.34069/AI/2023.67.07.19>

Верiна А. А.,

Одеський нацiональний унiверситет iменi I. I. Мечникова, м. Одеса;

*Науковий керiвник: Романченко А. П.,
доктор фiлологiчних наук, професор,*

Одеський нацiональний унiверситет iменi I. I. Мечникова, м. Одеса

МОВНА ОСОБИСТIСТЬ ЖУРНАЛIСТА ОРЕСТА СОХАРА (на прикладi суспiльно-полiтичної лексики)

Лексична система будь-якої мови зазнає змiн пiд впливом процесiв, що вiдбуваються в позамовнiй реальностi. У її складi є як стабiльнi елементи, що не змiнюються упродовж тривалого часу, так i активнi елементи, на якi впливають трансформацiї суспiльного ладу, зокрема революцiї, вiйни, рiзнi соцiальнi потрясiння. До активних елементiв зараховують i суспiльно-полiтичну лексику, що являє собою вiдкриту систему. Суспiльно-полiтичний шар лексики вiдзначається особливою рухливiстю й вiддзеркалює значнi змiни в суспiльствi, що й уможливорює простеження динамiки розвитку цих самих змiн.

Суспiльно-полiтичну термiносистему вивчали О. Г. Аксьонова, А. А. Бурячок, Н. Я. Лужецька, С. С. Лук'яненко, Л. Л. Михайленко, Т. I. Панько, Я. С. Снiсаренко, Л. В. Туровська, I. В. Холявко та iн. Мовознавцi розходяться в поглядах при визначеннi поняття *суспiльно-полiтична лексика*. Деякi з них трактують його як «сукупнiсть лексичних одиниць, якi позначають економiчнi, соцiальнi та полiтичнi вiдносини мiж суспiльними класами» (див. Х. Кларк,